

ПРЕЗИДІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

11.02.2015

м.Київ

№ 34

Про стан реалізації в 2014 р.
Концепції розвитку Національної
академії наук України

Заслухавши та обговоривши інформацію в.о.головного вченого секретаря НАН України члена-кореспондента НАН України В.Л.Богданова про стан виконання Плану на 2014 р. та на перспективу до 2018 р. з реалізації завдань і заходів Концепції розвитку НАН України на 2014–2023 рр. (далі – План з реалізації Концепції розвитку НАН України), затвердженого постановою Президії НАН України від 07.05.2014 № 107, Президія НАН України відзначає в цілому успішне виконання заходів, передбачених до виконання у 2014 р., за всіма стратегічними напрямками Концепції.

Вагома частка реалізованих заходів спрямована на піднесення ролі Академії у науковому забезпеченні вирішення важливих питань загальнодержавного значення. До Кабінету Міністрів України надіслані підготовлені фахівцями НАН України пропозиції щодо наукового супроводу ключових галузей економіки, що містять, зокрема, концептуальні засади реструктуризації та подальшого розвитку нафтовидобувної і геологічної галузей, забезпечення функціонування титанової промисловості.

Значна увага приділялась участі Академії у вирішенні проблем зміцнення обороноздатності країни. Проведено інвентаризацію розробок і технологій подвійного призначення, за результатами якої Президенту України та Кабінету Міністрів України направлено перелік, що містить 129 завершених розробок і 248 пропозицій щодо проведення установами НАН України робіт в інтересах оборонно-промислового комплексу. Започатковано цільову наукову програму НАН України «Дослідження і розробки з проблем підвищення обороноздатності і безпеки держави».

На засіданнях Президії НАН України розглянуто питання участі Академії у відновленні інфраструктури і відбудові виробничої сфери Донбасу, міграційних процесів із зони бойових дій та загроз, що з ними пов'язані.

НАН України взяла активну участь у організації та проведенні інформаційно-комунікативного заходу «Науково-технологічне забезпечення оборонно-промислового комплексу України», на якому вченими Академії були представлені готові до впровадження зразки матеріалів і обладнання.

За участю Інституту проблем математичних машин і систем НАН України створений та функціонує Головний ситуаційний центр при РНБО України.

Пропозиції НАН України щодо напрямів використання науково-експертних можливостей Академії, а також кандидатури для включення до складу науково-технічних рад були надіслані до Міністерства енергетики і вугільної промисловості, Міністерства інфраструктури, Міністерства екології і природних ресурсів, Міністерства освіти і науки, Міністерства культури, Державної міграційної служби, Державної служби єдиного часу та еталонних частот, Державної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій, окремих міжвідомчих робочих груп.

Вченими НАН України підготовлено Національні доповіді «Інноваційна Україна 2020» й «Соціально-економічний потенціал сталого розвитку України та її регіонів». Інформаційно-аналітичні матеріали надіслано для підготовки Національної доповіді про стан техногенної та природної безпеки України у 2013 р.

Фахівці НАН України брали активну участь у парламентських слуханнях «Про стан та законодавче забезпечення розвитку науки та науково-технічної діяльності» й «Інтелектуальна власність в Україні. Стан та концептуальні засади розвитку».

Здійснюється наукове супроводження конституційного процесу та адаптації законодавства України до законодавства ЄС. У ході цієї роботи до органів державної влади надано низку науково-аналітичних матеріалів та пропозицій до законодавчих актів з питань здійснення державної мовної політики, протидії дискримінації, децентралізації влади, оновлення Конституції України, конституційно-правового статусу Президента України.

Значна кількість підготовлених фахівцями НАН України інформаційно-аналітичних матеріалів, експертних висновків і пропозицій щодо прогностичної оцінки економіки України, удосконалення бюджетного процесу, відновлення промислової динаміки, модернізації виробництва, розвитку сільських територій надіслано до Верховної Ради України, РНБО та відповідних міністерств.

За участю фахівців НАН України розроблено проект плану заходів щодо реалізації Концепції управління ризиками виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру.

До Кабінету Міністрів України надіслано пропозиції щодо участі регіональних наукових центрів НАН України та МОН України в оцінюванні та відборі інвестиційних програм (проектів), що можуть реалізовуватися за рахунок коштів Державного фонду регіонального розвитку. Зазначені пропозиції схвалені та будуть враховані при відновленні видатків за бюджетною програмою «Державний фонд регіонального розвитку».

Проведено нараду з представниками Київської міської ради з питань відновлення співпраці за Договором про співробітництво та виставку «Установи НАН України – місту Києву», на якій було презентовано розробки академічних установ в інтересах м.Києва.

Відділеннями НАН України оновлено склад низки наукових та координаційних рад. Створено Наукову раду з проблеми «Фізика металевих станів», ліквідовано Міжвідомчу наукову раду з проблеми «Фізика твердого тіла» та Комісію з проблем Світового океану при Президії НАН України.

У 12 відділеннях Академії створено Ради молодих вчених. У рамках роботи «Клубу молодих вчених та новаторів України» відбулися зустрічі голів рад, де розглядалися питання організації та координації роботи.

В повному обсязі реалізується Програма підтримки наукових журналів.

Активізувалась робота НАН України з пропаганди наукових досягнень та висвітлення результатів науково-дослідної діяльності в засобах масової інформації. Практично всі заходи, які Академія проводила або в яких брала участь з метою демонстрації результатів своєї діяльності, відвідували представники ЗМІ.

Разом з тим Президія НАН України відзначає недостатню роботу за певними напрямками реалізації Концепції розвитку НАН України, недотримання виконавцями термінів здійснення окремих заходів, наявність низки об'єктивних причин, що гальмують втілення деяких заходів Плану, а також необхідність виокремлення та активізації роботи з першочергових заходів щодо вдосконалення діяльності Академії у 2015 р.

Президія Національної академії наук України постановляє:

1. Інформацію в.о.головного вченого секретаря НАН України члена-кореспондента НАН України В.Л.Богданова щодо стану виконання у 2014 р. Плану з реалізації Концепції розвитку НАН України взяти до відома.

2. Затвердити першочергові заходи щодо вдосконалення діяльності НАН України у 2015 р. згідно з додатком.

3. Головам секцій, академікам-секретарям відділень НАН України, іншим відповідальним за виконання та виконавцям Плану з реалізації Концепції розвитку НАН України вжити заходів для активізації роботи з реалізації заходів, які не виконані або реалізовані не повною мірою у зазначені терміни. Особливу увагу звернути на:

– забезпечення науково-експертної діяльності РНБО України та Міністерства оборони з питань відродження та розвитку оборонно-промислового комплексу (пп.1.2.6);

– запровадження методики оцінювання результативності наукових організацій, їх структурних підрозділів з врахуванням інформативних якісних показників (пп.5.1) і положення про перевірку наукової та науково-організаційної діяльності наукових установ Академії (пп.2.6);

– розширення обсягів та підвищення ефективності співпраці з вищими навчальними закладами (пп.6.1);

– відновлення діяльності системи навчання і підвищення кваліфікації керівних кадрів установ НАН України (пп.8.2);

– розроблення системи моніторингу статутної діяльності організацій НАН України з питань збереження та ефективного використання майна Академії (пп.9.3.3);

– створення програми підвищення надійності та ефективності енерго- і ресурсозабезпечення організацій НАН України на 2015-2020 рр. (пп.9.3.5);

– розширення наукового співробітництва із Спільним дослідницьким центром Європейської Комісії (пп.11.4).

4. Внести такі зміни до Плану з реалізації Концепції розвитку НАН України:

4.1. Продовжити термін виконання пп.1.1.6 розділу 1 на 2015 р.

4.2. Перенести терміни виконання пп.8.11 та 8.12 розділу 8 на II квартал 2016 р.

4.3. Доповнити пп.8.4 розділу 8 реченням «Під час підготовки пропозицій НАН України до проекту Державного бюджету України на 2016 р. опрацювати з відповідними міністерствами можливість надання капітальних видатків у межах окремої програми забезпечення працівників Академії службовим житлом і затвердження цієї програми».

4.4. Призупинити до стабілізації економічної ситуації в державі виконання пп.6.3 розділу 6 та пп.7.1 розділу 7.

4.5. Виключити пп.3.9 розділу 3 та 10.7 розділу 10 у зв'язку із врегулюванням питань чинними нормативними актами.

4.6. У пп.1.2.9 розділу 1 виключити з виконавців Відділення інформатики НАН України у зв'язку з перепідпорядкуванням Центру досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім.Г.М.Доброва НАН України і ввести до складу виконавців Науково-організаційний відділ Президії НАН України.

5. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на в.о.головного вченого секретаря НАН України члена-кореспондента НАН України В.Л.Богданова.

Президент
Національної академії наук України
академік НАН України

Б.Є.Патон

В.о.головного вченого секретаря
Національної академії наук України
член-кореспондент НАН України

В.Л.Богданов

Додаток
до постанови Президії НАН України
від 11.02.2015 № 34

Першочергові заходи щодо вдосконалення діяльності НАН України у 2015 р.

№№ з/п	Назва заходу	Термін реалізації заходу	Відповідальні за виконання	Виконавці
1	2	3	4	5
1.	Інформування перших осіб держави про наукові здобутки і практичне впровадження розробок та заходи щодо вдосконалення діяльності (реформування) Академії. Організація презентації наукових досягнень НАН України для керівництва держави та депутатського корпусу	Лютий-березень 2015 р.	Голови секцій НАН України, академіки-секретарі відділень НАН України, головний учений секретар НАН України	Секції, відділення НАН України, НОВ Президії НАН України
2.	Концентрація зусиль на виконанні оборонної тематики. Започаткування і реалізація відповідної цільової програми	Розробка концепції і формування переліку проектів програми – лютий 2015 р.	Віце-президент НАН України академік НАН України А.Г.Наумовець, академік НАН України В.П.Горбулін	Відділення НАН України, НОВ Президії НАН України

1	2	3	4	5
3.	Інвентаризація всіх організацій та підприємств дослідно-конструкторської та експериментально-виробничої бази з метою оптимізації мережі таких організацій. Визначення переліку організацій і підприємств, що втратили фактичний зв'язок з Академією і підлягають реорганізації, виведення зі структури НАН України або ліквідації з поверненням нерухомого майна та земельних ділянок, на яких вони розташовані, державі	Травень-червень 2015 р.	Головний учений секретар НАН України, академіки-секретарі НАН України	Відділення НАН України, НОВ Президії НАН України, УС НАН України
4.	Розробка та прийняття нового положення про атестацію наукових установ НАН України. Розробка критеріїв оцінки діяльності наукових установ та віднесення їх до відповідних категорій на основі закритих експертних висновків (у тому числі від іноземних експертів) та об'єктивних показників їхньої діяльності	Квітень-травень 2015 р.	Головний учений секретар НАН України	НОВ Президії НАН України, Центр досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім.Г.М.Доброва НАН України
5.	Проведення атестації наукових установ з метою вдосконалення структури Академії, реорганізації та скорочення кількості установ	Жовтень-листопад 2015 р.	Головний учений секретар НАН України, академіки-секретарі НАН України	Відділення НАН України, НОВ Президії НАН України

1	2	3	4	5
6.	Започаткування при проведенні атестації науковців використання незалежної зовнішньої експертизи Розширення практики укладання строкових трудових договорів (контрактів) з науковими працівниками, обраними за конкурсом	Протягом 2015-2017 рр.	Головний учений секретар НАН України	ВНKK НАН України, ВППЗД НАН України ВНKK НАН України, ВФЕЗД НАН України, ВППЗД НАН України
7.	Збільшення частини конкурсного (грантового) фінансування наукових робіт на основі закритої (у тому числі позавідомчої) експертизи до 50% від фінансування НДР. Залучення сторонніх фахівців (з поза меж Академії, у тому числі іноземних) для експертизи відомчої тематики	2015-2017 рр.	Головний учений секретар НАН України, академіки-секретарі відділень НАН України	Відділення НАН України, НОВ Президії НАН України, ВФЕЗД НАН України
8.	Створення в НАН України структури зі сприяння комерціалізації інноваційних розробок і технологій	Квітень 2015 р.	Віце-президент НАН України за розподілом обов'язків	НОВ Президії НАН України, Інноваційний центр, Центр інтелектуальної власності і передачі технологій НАН України

1	2	3	4	5
9.	Підготовка пропозицій щодо започаткування (спільно з профільними міністерствами, галузевими академіями наук та промисловими підприємствами) міжвідомчої програми з імпортозаміщення та освоєння критичних технологій Розробка концепції і формування переліку проектів	2015 р. Червень 2015 р.	Голови секцій НАН України, академіки-секретарі відділень НАН України	Відділення НАН України, НОВ Президії НАН України
10.	Розширення (з використанням наявного позитивного досвіду) практики виконання на базі відділень цільової підготовки НАН України при провідних університетах спільних науково-дослідних робіт з обов'язковим залученням до їхнього виконання молодих науковців, аспірантів та студентів Підготовка обґрунтованих пропозицій щодо створення нових відділень	2015 р. Грудень 2015 р.	Керівники відділень цільової підготовки НАН України при провідних університетах	Відділення цільової підготовки Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Відділення цільової підготовки Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут» при НАН України, НОВ Президії НАН України

1	2	3	4	5
11.	Інформування суспільства про наукові досягнення та ефективність використання коштів в НАН України. Докорінне розширення присутності НАН України в мас-медіа та соціальних мережах Відкриття власних сторінок НАН України в соціальних мережах	2015 р. Лютий 2015 р.	Голови секцій, академіки-секретарі відділень НАН України, голови регіональних наукових центрів НАН України та МОН України, керівники установ НАН України	Установи НАН України, регіональні наукові центри НАН України та МОН України, відділення НАН України, НОВ Президії НАН України
12.	Долучення до інфраструктурних проектів Програми «Горизонт 2020», спрямованих на застосування міжнародної практики експертизи та оцінювання ефективності науково-дослідних робіт	2015 р.	Віце-президент за розподілом обов'язків	НОВ Президії НАН України, Національні контактні пункти програми «Горизонт 2020»

В.о.головного вченого секретаря
 Національної академії наук України
 член-кореспондент НАН України

В.Л.Богданов